

Utkane słowem...

ANTRAKT

Grupa teatralna powstała na przełomie lutego i marca 2005 r. W zajęciach bierze udział młodzież ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas warsztatów rozwija ona wyobraźnię, poznaje tajniki pantomimy, teatrów: lalkowego, przedmiotu, symbolu itp. Warsztaty są formą spotkań mobilizujących do wspólnej kreacji, wyrażania emocji, manifestowania swojego stosunku do rzeczywistości poprzez działania teatralne.

Zespół prezentuje krótkie scenki dramatyczne, przygotował też przedstawienia: „Z dziejów dawnego Chojnowa”, nagrodzone w II Przeglądzie Teatralnym Baśni i Legend Dolnego Śląska SILEBIA 2007 i „Co mnie swoją bandą straszysz?”, uhonorowane trzecim miejscem na przeglądzie teatralnym w Żarowie (2007).

Grupa ANTRAKT współpracuje też z osobami niepełnosprawnymi z Warsztatów Terapii Zajęciowej. Instruktorem jest reżyser teatru dzieci i młodzieży, p. Elwira Kądziołka.

Inscenizacja "Pan Pomidor",
Chojnów, 2007

"Z dziejów dawnego Chojnowa", Zamek Grodziec, 2007

Waldemar BULKOWSKI

Mieszkaniec Chojnowa (rocznik 1969). Ukończył Technikum Budowy Dróg i Mostów Kołowych w Piotrkowie Trybunalskim. Obecnie zajmuje się statystyką i administracją sieci komputerowej w Powiatowym Urzędzie Pracy. Interesuje się muzyką, filmami, gramy video, ale fascynacja nowoczesną technologią nie przeszkadza mu mieć duszy romantyka i idealisty. Wiersze tworzy od ok. 20 lat; dopiero kilka lat temu odważył się je zaprezentować. Jego ulubieni poeci to Andrzej Bursa i Mirosław Czyżykiewicz.

***

*Chciałbym Ci pomóc odnaleźć Twojego syna
jeszcze nie wiem czy na imię ma Michał Piotr czy Karol*

*Ale wiem że gdy go już znajdziemy
nie zapomnimy nigdy jego imienia*

*Mówisz że Twój syn nie zaginął
I nie wiesz czy to będzie Damian Mateusz czy Adam*

*Poszukajmy go więc tej nocy razem
w rozgrzanej naszym dotykiem pościeli*

***

*Moja miłość przeszła koło Ciebie na paluszkach
uśmiechnęła się z nieśmiałą nadzieją
delikatnie musnęła twoje włosy
i poszła napić się ciepłej wódki*

tak to bywa z nieodwzajemnioną miłością

***

Moja matka jest alkoholiczką
Mój pies zwariował
Ciągłe gania za swoim ogonem
Spodnie też nie czują się najlepiej
Buty mają gorączkę
A krawat próbował popełnić samobójstwo

Tylko chusteczka jest zadowolona
Bo nikt jej jeszcze nie używał

***

Park
Zielone oczy szczęścia
Ławka
Twoje słodkie usta
Rzeczka
Miłość nasza zakazana
i tylko
Park, ławka, rzeczka
wiedzą o nas wszystko
i tylko
Park, ławka, rzeczka
są domem naszych uczuć
i tylko
Park, ławka, rzeczka
Poznają moje łzy

***

W lewej dłoni trzymam Twój ślub
Piękny był
W prawej zapalniczkę
Prezent od Ciebie
Zaraz ślubu nie będzie
Zostaną tylko popiół u moich stóp
i dym w powietrzu

I nic się nie zmieni
nadal będziesz żoną innego

Jarosław DOMAŃSKI

Pisać zaczął w szkole podstawowej, brał udział w różnych konkursach literackich, ale bez większych sukcesów. Twierdzi, że jeśli chodzi o rozwój literacki, to wiele zawdzięcza Pani Jadwidze Stachowicz, która niejednokrotnie była pierwszym recenzentem jego utworów. Obecnie studiuje twórczość Gombrowicza, a także - jak sam podkreśla - wiedzę próżniaczą na Uniwersytecie Wrocławskim (Dziennikarstwo i Filologia Słowiańska).

ZAPACH KAWY UNOSIŁ SIĘ W POKOJU

(opowiadanie)

Zapach kawy unosił się w pokoju. Dzień, jak tania dziwka, ściągał ubranie z nocy. Było w tym coś nienaturalnego, obcego i dzikiego. Sen musiał się skończyć. Ostatnie chwile, by się wyśnić do końca.

Nim zginie, bo jeszcze trochę, a wstanie i zapomni. Sen i wczorajszy wieczór, wieczór wina, rozmów i wyznań. Wieczór, w który patrzyli w siebie, tak jak w dniu stworzenia patrzyli pod drzewem.

Zapomni. Bo jest coś obrzydliwego w każdym nowym dniu. Jest coś obrzydliwego w tym wybuchu nadziei porannej. Bo jakie może być piękno w tych bachanaliach cynizmu.

Obudził się, jej już nie było. Odeszła jak zawsze. Cień jej zapachu na poduszce, jej kilka włosów na łóżku jeszcze śniło swój sen. Sen o dalekich, nie odkrytych krainach, gdzie wszystko jest jedyne, pierwsze, wyjątkowe i gdzie jeszcze wypada się dziwić. Miejsce, o którym zapomniał Adam i wszystko czeka na nazwę.

Zapach kawy unosił się w pokoju, to ona go zostawiła. Jej włosy ciemne jak kawa, którą piła. Jak tajemnica, przeszłość i gra, jaką prowadzili. Były tłem dla jej oczu, mądrych oczu kobiety, jakimi pewnie Helena patrzyła na upadek Troi. A Danaowie wracają na swych okrętach, zostawiając za sobą miasto popiołów. Byli jak para bogów z sumeryjskich podań, niszczyli się wzajemnie w te wieczory pełne wina i za gorące na sen.

Zapach kawy unosił się w pokoju. Z pierwszym oddechem wciągał zapach ostatniej nocy. Nim zapomni, nim się obudzi.

To nieustanne zdziwienie, czy działaliśmy się naprawdę. Kiedy budziłem się, jej już nie było. Jej kroki cichły na schodach, tak jak cichnie oddech, gdy odchodzi życie. Przychodziła wieczorem, gdy zakwitły latarnie. Wypijała filiżankę ciemnej kawy, bez cukru, bez mleka. Wyciągała papierosa i paliła go w ciszy. Potem, gdy woń tytoniu mieszał się zapachem kawy, gubiliśmy w tym dymie nasze spojrzenia. Gubiliśmy je tak, jak gubi się ulubione rękawiczki, tak jak gubi się szklane kulki czy kapsle. Znikały pod łóżkiem, za szafą, gdzieś w trawie. Gubiły się tak, jak można zgubić się w lesie, tak jak gubi się we mgle.

I było tak, jakby więziła w sobie wszystkie słowa tego świata, teraz te słowa uciekały od niej. Wypuszczała je, a one wracały do rzeczy, którym je przypisano, wracały do ludzi. Mógłbym przysiąc, że słyszałem jak przeciskają się pod drzwiami, jak tłoczą się w dziurce od klucza. Mówiła o swojej pracy, o książce, którą przeczytała, facecie z tramwaju. Ja wtedy otwierałem butelkę wina i wyciągałem kieliszki. Szła do pokoju, włączałem wieże, aria z *Madame Butterfly Un bel di vedremo*. Przychodziłem za nią wierniejszy niż cień. Siadałem obok i rozmawialiśmy. Słowa wypełniały mieszkanie po sufit. Zamazywały się kontury, nasze twarze podobne do surrealistycznych obrazów, dziwiły się całemu podwodnemu życiu sprzętów domowych. Ławice książek, płaszczka dywanu, której tak się wystraszyła.

Złapała mnie za ramię, razem płynęliśmy do powierzchni słów. Kontynenty mebli zderzały się ze sobą, przybliżały i oddalały się od siebie. Nie pamiętam, co mówiła do mnie w te pierwsze dni stworzenia.

Słowa kończyły się wraz z winem. Leżeliśmy na podłodze pośród chaosu nowego stworzenia i brakowało nam słów. Nasze ubrania mokre od słów schły. Nie jestem pewien gdzie kończyłem się ja, a zaczynała ona. Serce, tętno, żyły - nie wiedziałam co to i nie byłem pewna, czy potrzebowałam tego.

Za oknem było niebo pełne nieśmiałych gwiazd. Zachowywały się tak jakby światło miasta je onieśmiało. Cmentarzysko bogów, którym nikt nie składa ofiar, na których nikt nie przysięga i nikt nie domaga się sprawiedliwości. Podobno tylko królowie Itaki wciąż patrzą na nie z nadzieją. Noc stawiała się równie odległą, jak władcy na których spadła klątwa Polifema.

Podeszła do okna, patrzyła na miasto, które piękne jest tylko nocą. Gdy pod latarniami objawia się chodnikowe Muncha Madonny. Na rynku zabiedzone staruszki, jak wyrzut sumienia, podchodziły do zakochanych i sprzedawały zmęczone kwiaty. Widział to nieraz, ten sam Teatr każdego wieczoru, gdy spóźniałam się.

To miasto piękne jest tylko nocą, bo w dzień jest wulgarne i obrzydliwe. Zbudzone samochody wstają ze swoich łóżek. Wypełniają ciasne ulice i jadą. Gdzie? Gdziekolwiek, jak najdalej, zresztą nie obchodzi mnie to.

Zadzwoił budzik, odszedł od okna, rozejrzył się po pokoju. Na podłodze leżało jego ubranie, puste butelki po winie. Poszedł do kuchni, zaparzył kawę, przejrzał gazetę, zaczął dzień.

Chłód, chłód samotnych dni sprzed stworzenia, czuję, gdy zamykam drzwi nasz... jego mieszkania. Moje kroki tłuką ciszę. Cisza, jak tafla szkła pęka, tysiące kawałków rozpryskuje się po korytarzu. Zapalam papierosa i modłę się, by nie skaleczył się ciszą. Wczorajszego wieczoru, znów się spóźniłam i bałam się. Naprawdę się bałam, że zniknie. Otwierałam drzwi mieszkania, wypowiadając wszelkie znane mi modlitwy i zaklęcia.

Był tam, czekał na mnie. Patrzył na mnie tym swoim spojrzeniem szczeniaka. Patrzył, zaparzałam sobie kawę. Patrzył, paliłam papierosa. Wiedział, że teraz ma milczeć, poczekać, aż zamknę dzień. Milczał, a ja byłam sam na sam z jego wzrokiem. Nawet nie wiem, kiedy uciekały ze mnie słowa i wypełniały całe mieszkanie. Gubiliśmy się w słowach, a ja przedzierałam się przez nie, by znaleźć jego twarz. Chwytałam się jego ramienia i płynęliśmy do powierzchni słów.

Wychodziłam rano, na pierwsze tramwaje pełne ludzi bez ciepła oddechu. Wypijałam szybko kawę i wychodziłam cicho. Szeptem witałam dzień.

Anna Grażyna DUDZIŃSKA

Instruktor kulturalno wychowawczy, instruktor terapii uzależnień. Arteterapią wspiera swoją pracę z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi.

Zajmuje się poezją. W jej „Wierszach malowanych” (autorką oprawy plastycznej jest malarka Jadwiga Jędrzejczyk) widać zamiłowanie do poezji C. K. Norwida połączone z historiami życia bliskich osób.

„Wiersze malowane” były wystawiane w:

2000 r. - Muzeum Regionalne w Chojnowie

2001 r. - Klub Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ODNOWA” we Wrocławiu

2001 r. - Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia „Radzimowice” w Szklarskiej Porębie

2002 r. - Instytut Psychologii Zdrowia PTP w Warszawie

2007 r. - Chocianowski Ośrodek Kultury w Chocianowie

***

(Bożence)

*Tak pięknie
ponad nami niebo akuratne
na miarę i w zależności
od następującej pory roku
w tym miejscu budzi się
tchnienie do odnowy życia
gwarno tu bądź cicho
szaro lub zielono*

*A pod stopami piędź ziemi
niekoniecznie biblijnego prochu*

***

*Uśmiech w półgrymasie zastyga
na jeszcze nie tak brzydkiej twarzy*

*Usta pąsowe nadyma
nieudolnie kryjąc za marzeń wachlarzem*

*Jak wiatr jest owa kobieta
zauroczona błękitem*

*Rzeczy kolei niezmienna
nieboskłon stał się z wyboru
jej siostrą i bratem*

***

*tłum wolny
tłum kolorowy nadchodzi
powoli lawą napływa
ziemski żywy organizm
między wzgórzami przepływa*

*był w nim anonimowo
i Fredro i ja byłam
nieżywa*

*A kiedy umrę kochani
zaprosicie na pogrzeb
całe nasze miasto*

*A wspomnę iż rada
Im byłam i życzliwą niewiastą*

Królewskie życie

(Wojciechowi Królowi - Dziadkowi)

*Co słysząc u księżniczki?
A dziękuję piję wodę źródlaną
kiedy tylko sobie przyniosę*

*A jak nie to prosto z kranu
Ot takie tam królewskie życie...*

*mam miotełkę do omiatania kurzu
i rękawiczki do pielienia w ogródku*

*królewskie mam oczy i maniery
i gosposię myjącą gary
i jadalnię podobną do Wersalu*

nic wielkiego przecież z Królewskiej

pochodzę rodziny

Janusz KAMIŃSKI SEREDIUK

Urodził się w 1955 r. w Złotoryi. Pracował jako nauczyciel, obecnie jest rencistą. Debiutował w tygodniku „Konkrety” w 1978 r. wierszem „Trzeba”. Swoje utwory publikował w prasie regionalnej i ogólnopolskiej oraz w antologiach: „Debiuty Literackie” (1981), „Haiku” (1986), „Antologia polskiego haiku”. Współtwórca Programu Poetyckiego „PILLEUS” (www.pilleus.pl) i nowej formy poetyckiej ZEBRA.

***

za lasami
dzień wytarzał w Słońcu
nagą przestrzeń

***

po bolesnym śnie
kwitnący sad
w oczach tylko zamęt

***

wleciał motyl
przerwaną ciszę
uspokoił wiatr

***

wypatrywanie ptaka
rzeźbi otchłań
marzeń początek

(kometa)

***

Wleciał motyl
przerwaną ciszę
uspokoił wiatr

skłócony z wyrokami bogów
zawiesił głos
i podążył w otchłań uczuć
wyzbyte z milczenia
chwyciły za skrzydła
i zauroczone lotem
trwają mocą wyobraźni
z szacunku dla dziewczęcych oczu
przerażony motyl

zbudzony szeptem wzbił się ponad warkocz
i ze spokoju tęk
wzniósł na piedestał
błękit bezszelestnego wiatru

(zebra)

***

płonący kominek
tyle gwaru
jednak cisza

jestem sam
i czuję powietrza dziwny dotyk
myślę, że ktoś
za włosy chwyci mnie
i spojrzy leniwie w twarz
okrytą myślami
które przytłacza
nagość ścian

rybi plusk
w chłodzie wieczoru
parujący półmisek w dalekim zajeździe

***

Oddaleni od jabłoni
odrzucałmy delikatność
Rozbawieni
nie tym co poza horyzontem
wewnątrz nie objętych ramion
niemi na nadejście skrzyknięcia
na poczęstunek
resztek z pańskiego stołu

Zawsze dla złudzeń

***

Zrzucam z twarzy ciszę
i kładę u stóp
jeszcze zdążę z powrotem
ułożyć ją do snu

Brodzę w niejasności
zdarzeń i komentarzy
które wyleciały z uczuć
narzuconych fałszem

Obarczony pojęciami
czuję niesmak
w wypatrywaniu nieba

Wiesława KIPIGROCH

Urodziła się w Chojnowie, tu ukończyła Szkołę Podstawową i Liceum Ogólnokształcące. Pracowała w „Dolzamecie”, później w „Magrotexie”. Jej dorobek twórczy to liczne utwory poetyckie i prozatorskie (pamiętniki, opowiadania, listy), najczęściej pisane dla konkretnych osób, a czasem po prostu „do szuflady”. W 2006 r. część z nich autorka zdecydowała się wydać własnym nakładem finansowym w tomiku pt. „Szczęście spłoszone”.

***

*Idziemy przez łąkę
Trzymamy się za ręce
Czystość naszych ciał i dusz
Upaja nas swym pięknem
Jesteśmy lekcy i weseli
Idziemy drogą do gwiazd
Świeci nam Miesiąc Srebrny
Drży jak złoto mój śpiew
Idziemy a przed nami
Idzie nasze Marzenie*

***

*Ziarnem miłości brzemienna
Którym był twój promienny uśmiech
Słuchałam twego głosu jak muzyki najśłodszej
Dziękowałam za wiosenne wschody poranka
Gdy szłam wiedząc że cię zobaczę
Roztropnie uszanowałeś moje uczucie
Które nie mogło w pełni rozkwitnąć
A potem był przejmujący ból osamotnienia
Początek spokojnie gasnącego ognia
Zostały z niego iskierki piosenki
Z tamtych moich chwil
Było coś pięknego w moim życiu
Odeszło w przeszłość
Zobojętniało wśród innych zdarzeń
Trochę żal...*

Danuta KONARSKA

Urodziła się, mieszka i pracuje w Legnicy, ale przez kilka lat przebywała w Chojnowie. Prawnik po aplikacji sędziowskiej, pedagog. Pasje to: poezja, medycyna, psychologia, filozofia i metafizyka.

1978 r. - I nagroda w Wojewódzkich Konfrontacjach Poetyckich Młodzieży Szkół Średnich.

1980 r.- debiut w I Almanachu Literackim Zagłębia Miedziowego (Legnickie Debiuty Literackie).

1985-1986 r. - publikacje wierszy w tomikach poetyckich Ogólnopolskiej Estrady Lekarzy Pisarzy.

1986 r. - publikacje w tomiku Haiku (Legnica, 1986).

1995 r. - publikacje w miesięczniku - „Legnicki Informator Kulturalny”.

2001 r. - publikacja w „Antologii Polskiego Haiku”.

1980-1997 r. - publikacje w czasopismach „Haiku”, „Metafora Haiku”, „Walka Młodych”, „Tygodnik Kulturalny” „Konkrety”, „Polska Miedź”, „Gazeta Chojnowska”

HAIKU POWRACAJĄCE

***

wyblakłe ściany
czyżby schyłek marzenia
zamajaczył

***

żale młodych kobiet
powracają nocą
wiatr krzyczy w okna

***

ściany cudzego życia
w kącie ten sam piec
spala marzenia

***

spokorniał wiatr
żał starej kobiety
otula czas

HAIKU

***

Śpisz spokojnie
a we mnie
podróż daleka

***

W bryle światła
Twoja nieobecność
jaśniej je pustką

***

Wiatr ostudza
senność marzeń
babie lato

***

Kruki na śniegu
taniec słońca
niezmienny

***

Morze bez Ciebie
szumi tak samo
falą uderza o brzeg

***

Wołaniem o pomoc
ten wiersz - nie wiersz
budzi noc

***

W lustrzanym odbiciu
promień światła
letni poranek

***

Sen od morza drży
słone usta mam jeszcze
czas pożegnania

***

Na strunach nocy
świerszcza
jesienny koncert

***

W objęciach słońca
omdlewa
czułość poranka

***

Złudzeniem Jesteś
na strychu mojego życia
przeciąga się kot

***

Ubywa nocy
przed ptasim chórem
wstaje niepokój

***

Noc spadła na ziemię
na tafli świtu
kruki i wrony

***

Między snem o miłości
a bladym świtem
złudzeń ognisty potok

***

odurzona tęsknotą
przymykam pamięć
by nie bolała cisza po Tobie

***

Odchodząc
zabieramy cząstkę
cudzego życia

***

Noc we mnie rośnie
struny bólu
nabrzmiwiają ciemnością

***

Nie piszę
czas martwą rzeką
zabliźnia pamięć

***

Noc niespokojna
wmodlona w ciszę słyszę
Twój dotyk

***

Z Tobą bez Ciebie
nie boli już noc
ani cisza

***

Spójrz w moje oczy
czy znasz
głębszą zieleń rozpaczy

***

Ciemność gorąca
rąbkiem czułości
dotykam wciąż nieznanego snu

***

W czas ciszy
śmierć opowiada
bajki na dobranoc

***

Teraz już naprawdę sama
po brzegi nocy
wypełniona ciszą

***

Słońce na śniegu
nasza miłość
łąką światła zakwitła

Małgorzata KRZYWDA

Urodziła się i mieszka w Chojnowie. Wiersze zaczęła pisać będąc nastolatką. Niektóre były publikowane w prasie lokalnej i ogólnopolskiej („Gazeta Chojnowska”, „Gazeta Wrocławska”, „Konkrety”, „Gazeta Wyborcza”) oraz na stronie internetowej www.wiersze.bej.pl. W 1998 r. jej utwory zostały wyróżnione w I Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim dla Pracowników Bibliotek zorganizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Koszalinie, bo właśnie jako bibliotekarz pracuje już od 20 lat. Od jakiegoś czasu pisze wiersze o tematyce duchowej, jest również autorką opowiadań dla dzieci pt. „Babcia Jaga opowiada” oraz opowiadania dla dorosłych „Ponad czasem”.

Miniaturki

Słońce promieniem
łaskocze serce
Radości bezkres

***

Mówisz: Kiedyś...
Ocean zdarzeń
do tego czasu

***

Skrzydło anioła
wtulone w niebo
Chmura

***

Jak wykrzyczeć strach
gdy: „Cicho sza,
bo Licho nie śpi”?!
to nie odchodź...

Odpowiedź

- Kropla miłości
w oceanie przemocy.
Gdzie jesteś Boże?!
- W tej kropli...

Jeśli kiedyś...

Jeśli kiedyś znów
przybędziesz...

*Ja oczarowana Twym ciepłem,
uśmiechem, słowem*

Jeśli kiedyś znów
przybędziesz do mnie...

*Oto iskry w moich oczach,
dłonie biegną do Twojej twarzy,
dotykają, milkną śpiewnie*

Jeśli kiedyś znów
przybędziesz do mnie,
to nie odchodź...

*Patrz jak ciemno się zrobiło wokół,
wiatr tak zimny, tży nam płyną
z oczu*

Jeśli kiedyś znów
przybędziesz do mnie,
to nie odchodź,
już pozostań.

Jaki spokój, cisza w nas...
Odleciały wszelkie troski.
Zatopieni w sobie, trwamy.
Noc umknęła przed Miłością

Jutro...

O wszystkich nieszczęściach
przeczytam
JUTRO
a dziś wtulona
w bicie
twego serca
uśmiecham się
BEZPIECZNA

Wielki figlarz

A Bóg,
z błyskiem w oku,
zaciera swoje ręce
i patrząc z góry
myśli:
„Oj dzieje im się,
dzieje!
Tylko jeszcze nie wiedzą
jak pięknie...”

Siła

Jest w tobie Siła
która wskaże
najlepsze drogi
wyjścia najlepsze
twoje uczucia
cię poprowadzą
tam gdzie zamarysz
gdzie tylko zechcesz

Masz w sobie Siłę
tworzenia tego
co samym dobrem jest
i pięknem
Ufaj tej sile
daj się prowadzić
Tworzysz Miłością
nigdy lękiem

Przejście

Moje ciało
to ubranie
które zrzucam
gdy odchodzę
bezcieleśna
lekka
wolna
jestem tutaj
a nie tam
śmierci nie ma
ja wciąż żyję
zmienił tylko się
mój stan
wszystko inne pozostało
pamięć
umysł
miłość mam
tu gdzie jestem
nie ma piekła
wieczna światłość
tutaj trwa
to nie pustka
jest nas więcej
każdy jakiś cel
tu ma
jestem tutaj
ile zechcę
i gdy zechcę
zmienię stan
do innego ciała
wrócę
by wypełnić własny
plan

Iwona ŁYSIAK

Urodzona 3 stycznia 1980 r. w Złotorzy. Absolwentka Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy. Jako uczennica szkoły podstawowej była laureatką wojewódzkich przeglądów plastycznych. Zaczynała od malarstwa sztalugowego, a później głównie zajęła się grafiką. W liceum była współautorką tomiku poezji „Poczekalnia cieni”, w którym obok wierszy zamieściła swoje grafiki. Jej wiersze ukazywały się w studenckim czasopiśmie „Pożakadło” oraz w „Gazecie Chojnowskiej”. Brała też udział w Chojnowskim Przeglądzie Haiku oraz w wystawie zbiorowej - Przegląd Chojnowskiej Plastyki. Praca oraz obowiązki mamy nieco oddaliły ją od ulubionych zainteresowań i nie pozwalają jej na całkowite oddanie się swojej pasji.

***

*zaplątałam się
w strumień wspomnień
żegnając się
z blaskiem
szklanej tarczy nocy
(postanowiłam kłamać) chcąc powrócić do formalności
nie odkształciłam przyklejonej do świtu sekwencji życia
zdążyłam jedynie rozsypać się w kroplach
na płatkach róży które zerwał wiatr*

NA ZAWSZE

*we mgle wyszytej
aromatem ziemi
spleceni ramionami
ciężkimi stoją
karmieni
dusznością nocy
spijają żywice
ran przeszłych
beźlistne konary
drzew
wchłaniają rosę
jak śpiew gwiazdy
pierwszej ostatniej
a ręce wasze
łączy jedwabista
nić pajęcza*

SPADEK

Powłóczył strój
szarańczych ciał
spływa po jej
jedwabistej skórze.
Skrywa swoją doskonałość
prowadząc cię do czeluści,
schowana w zakamarku dziupli,
jak nietoperz zwisa
nad tymi, co w sidłach
mroku stojących zanurza
wargi w słodkiej czerwieni,
spływa po ścianie, by
koniec z początkiem
związać, iść przed nimi,
a skrawek cienia w
ciemności.., rozjaśnić.
Twój ostatni zakręt,
ślad pocałunku na czole.

KATALOG

Obudzić się u dna władzy
nie rozumiejąc jej potęgi
to być w niemocy neurona.

Przywiąż korzeń do łóżka!

Opiekować się ciepłem nocy
nie uznając jej bliskości,
to znaczy nie mieć energii.

Zatańcz jak zechce ciało!

Iść echem cudzej wegetacji
to mniemać o wątlności dębu.

Zwróć uwagę na mrówkę!

A świerszcz dalej gra
swoją muzykę,
nie czując twojej podeszwy
na swoim karku.

„Wstydź się, wstydź!”

KAZANIE

(czy) wygodnie jest
okłamywać
niczyje serca i umysły
mieszać w moralności
resztkami wczorajszego obiadu
skakać na jednej nodze
o północy
(jak) zasypiać przy drzwiach
bez kluczy (?)

***

snując się cieniem
wczorajszego księżycyca
panujesz nad
dziecięcym ogrodem zabaw
dusząco miętowym kwiatem
zerwanym cudzą ręką
owocem
nasączonym rosą
rozkołysaną kiścią
winogron
drugim śniadaniem na stole

***

szklaną przejrzystość
mają oczy starca
dumnego złodzieja
który zaszył
w płaszczu pradziadka
powleczonego szkarłatem
notes
„(...) zgubiłem CZŁOWIEKU swój adres (?)”

***

Widziałam często
studnie; rozmyte oko
kaleczy (twą) Ziemię

***

Chcę usłyszeć
śpiew ciszy;
ocean krwawych rąk

***

Odnalazł ją
Stojącą, naga
Niewzruszoną, jak łuk
Zgiętą z przekory
Pod ciężarem ciszy,
Tańczącą z deszczem
Pieszczotliwie całującym
jej skroń;
Ubraną zapachem wiatru
- tak czystą,
jak biel róż
i tak kruchą,
jak skrzydła motyla
otuloną białym
warkoczem,
znikającą marą
z głębi lustra wody

ANIOŁ

Milczące uśmiechy
otulają nagie ulice miasta,
mijają szare domy
oświetlone blaskiem
wczorajszych gwiazd.
A ty stoisz w tłumie,
niczym Anioł
z przetartym cieniem
przychodzisz o zmierzchu
i mówisz: „Dobrej nocy”,
żegnając, otulasz mnie snem.
A ja chcę dojrzeć
ukryty znak
staję się kroplą
tysięczną łzą,
która zrasza
swoje usta.

Elżbieta MAKOWSKA

Urodzona w Chojnowie. Debiut w tygodniku „Konkrety” w 1978 r. Publikowała w prasie regionalnej, ogólnopolskiej i polonijnej („Walka Młodych”, „Kultura Dolnośląska”, „Legnicki Informator Kulturalny”, „Gazeta Chojnowska”, „Haiku”, nowojorski „Nowy Dziennik”). Z jej utworami mogli się zetknąć radiosłuchacze oraz posiadacze tomików „Legnickie Debiuty Literackie” (1981, 1986, 1987, 1988), tomiku „Haiku” (1986) i „Antologii polskiego haiku” (2001). Od lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku współtworzy literacki „Ruch Pilleus”, którego członkowie kształtują nowe formy literackie z inspiracji literaturą i kulturą japońską. W efekcie tej współpracy powstał „Dialog poetycki”, który jest formą prowadząca pilleusowego tomiku (w przygotowaniu).

Zapisane portrety

W pejzażu z jaśminami
my dwoje
na oddzielnych posłaniach
nocy
zaszyci po uszy w kłamstwa
udajemy życie na zielono
- wpisujemy je
w odrębność
osobowości

po drodze wierzymy w jakiegoś Boga
jakby to miało nam zapewnić
że nie umrzemy za wcześniej

w czerwieni słońca
po przeciwległej stronie okrągłego stołu
szukamy się wzrokiem

my dwoje

W morzu margerytek i chabrów

W morzu margerytek i chabrów
wiatr szeptem recytuje wiersze
i jeszcze nasz oddech w butelce zielonej
wypełnionej po brzegi czerwonym
winem
na przemian półsłodkim,
cierpkim wytrawni...

Zachód słońca

1

Czekam na ciebie
przeoglądam zapisane kartki
szukam ciepłych słów
napisanych twoją silną dłonią

słońce jeszcze w drodze
- liczę godziny
wydłużają się

przed zachodem
ziemia przybliży się do nas

2

Czekam na ciebie
zbieram rozsypane w złości kartki
szukam innych słów
odwracam się

słońce zaszło
- zegary zatrzymały się

Nie to tylko minął nasz czas

HAIKU

***

słyszemy ciszę
nie dotykając echa
odlot bocianów

***

Szara polana
kreską namalowana
pełny dzban echa

***

rozsypany wiatr
dudni o szybę lata
wczorajsze mimozy

***

wiosenna woda
w niebieskiej sukience
skradzione niebo

Folk-haiku

***

rozdwojeni
może na pół na całość
majowi lunatycy

***

dalekie niebo
zawieszane gdzieś ot tak
lot Ikara

***

Pamięci Ojca

Czy wiesz ojcze
ile już lat porosło
nagrobny mchem?

Te drzewa które oglądaliśmy
są wysokie sięgają nieba
Wierzą w istnienie Boga

Tylko ja jak niewierny Tomasz
szukam
ran na potwierdzenie

o każdym świcie
buduję świątynię
żeby zebrać prawdziwe słowa

Ojcze uwiłam gniazdo
żeby przetrwać
całą wieczność

Przykucnięta w rogu nocy
tak mało dziś pamiętam

Rok po roku zapalam świece
żeby widzieć
płomień drogi do ciebie

Kiedy chorowałam na wiosnę
przyniosłeś mi fiołki
teraz samotny jak dąb

oczekujesz na mnie
o każdej porze dnia i roku
- w kolorze fiołkowym

Wigilia

Wieczór zawinięty ciężkimi chmurami
toczy się wolno jak nabrzmiały wóz
od kamieni. Kamieni zbieranych
z pokolenia na pokolenie.

Wieczór zimnych myśli o ciepłych dłoniach anioła,
który dzisiaj przyszedł wieczerzać.
A za nim paradnie wyłynęli kloszardzi
z ulgi kanałów, lekkich baraków zaproszeni...

Dzisiaj chrześcijanie nakrywają
dodatkowe naczynie do przyjaznego stołu
zalanego barszczem z uszkami, rybą
i opłatkiem jak płatkami śniegu.

Dzisiaj szukają gwiazd wyrazistych
obok zamglonego księżycy powieszonego.
Szukając Boga, który jest taki sam dla wszystkich
nuca: Lulajże Jezuniu, Lulajże Jezuniu...

I kiedy rozlegnie się pukanie:
- nikt nie wpuszcza niezaproszonego,
- nikt nie dzieli się choinki zapachem,
- nikt nie słucha ochryplego głosu
proszącego o łyk wigilijnej wody.
I jeszcze nocą milkną dodatkowe naczynia,
ostre ości karpia, piaskowe brązy barszczu,
i okruchy opłatka jak płatki śniegu...

Anna PAUCH

Biogram:
patrz dział „Utkane obrazem...”

Wiosenny ogród

*Kwiaty na łące pachną miodowo
złocą się w zielonej trawie
murawa wygląda tak kolorowo
tuż przy niewielkim stawie.*

*Wierzby gałązki pluskają w wodzie
wiatr je osusza słońce ogrzewa
tańczą motyle w wiosennym ogrodzie
tuż w cieniu wielkiego drzewa.*

*Sady wiśniowe z różowym kwiatem
pachną bielutkie jabłonie
pszczoły w majowym zachwycie światem
brzęczą w tych drzew koronie.*

*A ja kołyszę ciało w hamaku
w swym szkicowniku coś mażę
to obserwuję liście na krzaku
w wiosennym słońcu się smażę.*

*Kiwasz głową, że sobie leżę?
Możesz tak też spróbować,
że się spodoba - zapewniam szczerze,
bo miło jest tak leniuchować.*

Zima w lesie

*Zima w lesie przystroiła
wszystkie drzewa w biel
Ślubny orszak utworzyła
słysząc ptaków trel.*

*Sosna w białej sukni ślubnej
obok świerk we fraku
tworzą pierwszą parę cudną
w tym ślubnym orszaku.*

*Śnieżek niczym ryżem prószy
głowy weselników
Zaraz cały las zatańczy
walca w zagajniku.*

*Chociaż dzisiaj mróz na dworze,
jasno świeci słońce.
Śnieg się iskrzy w leśnym borze
biegają zające.*

Dopóki nie jest za późno

Wczoraj obraziłeś mamę.
Płaczę!

Spieszmy się kochać...
Wkurzyła mnie!
Ciągłe się czepia!
Na niczym się nie zna!
A ja mam już osiemnaście lat!
Może przejdzie mi i jutro...

Jutro?
Może być już za późno.
Dzisiaj!
Spieszmy się...

Spadek przynaglonych

Słabi wewnętrznie
mieszkają w ogromnej willi

pasiasty uniform
przymusowy apartament
rytmiczne kroki
żelazne zasłony
bolesny komfort
mroczna sypialnia
mordercze marzenia...

Bóg zaprasza wszystkich...
Chyba nie słyszeli...
Trudno.
Teraz muszą...

Sens życia

Życie jest ciągłym szukaniem
to szaleństwo!
dlaczego?

powtarzaj mądrości legend i baśni
zrozumiesz!
po co?
by znaleźć...

Chroniczna absencja

Są ciągle
na liście nieobecnych

Wołają o pomoc
ale nie chcą się pokazać

Strach
odbiera możliwość...

Przepaść dół
bez wyjścia...

Gdzie są?
Dokąd zagnało ich życie?

Czy wrócą?
Zależy...

W blasku świec

W blasku świec
płoną uczucia
w mrocznym salonie
tańczą na ścianach
mrużące ogniki
Potem zgasły.
Zrobiło się smutno
Może pojawi się kiedyś
iskierka nadziei.

